

2007-01-01

เที่ยวจรรยา วิทยุภักดิ์ เทคโนโลยีทางภาพ ในพระอุโบสถมัสยิดเจ้าพนักงาน
เจ้าข้ากัลยาณีวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ศักดา ศิริขันธ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ศิริขันธ์, ศักดา (2007) "เที่ยวจรรยา วิทยุภักดิ์ เทคโนโลยีทางภาพ ในพระอุโบสถมัสยิดเจ้าพนักงาน เจ้าข้ากัลยาณีวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์," *Jamjuree Journal*: Vol. 9: Iss. 1, Article 9.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.9.1.14

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol9/iss1/9>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖๔

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เที่ยวจุฬารุ บทสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธุ์ นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๐๐-๒๕๐๗

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพ

ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาส
ราชนครินทร์

“พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทาง
ภาพเป็นพิพิธภัณฑ์แห่งแรก
ของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียที่
จัดแสดงกล้องถ่ายภาพ ภาพถ่ายสี
เชิงศิลปะและวิทยาศาสตร์ การพิมพ์
และเทคโนโลยีทางภาพอื่นๆ เป็นการ
เฉพาะและครบวงจร”

ประโยคข้างต้นอธิบายความ
สำคัญของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ที่กำลังจะ
เปิดตัวต่อสายตาของท่านผู้อ่าน
นิตยสารจามจุรีให้เห็นว่าความ
หมายที่พูดถึงนั้นอาจด้อยไปกว่า
ความจริงที่ท่านจะได้พบเมื่อไปสัมผัส
กับพิพิธภัณฑ์แห่งนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หากกล่าวถึงการเปิดตัวอย่างเป็นทางการของพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพก็ต้องนับว่าพิพิธภัณฑ์เปิดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๔ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ แทนพระองค์ในพิธีเปิด แต่หากจะกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของพิพิธภัณฑ์อย่างแท้จริงแล้ว คงต้องย้อนไปตั้งแต่สมัยที่ศาสตราจารย์ศักดิ์ ศิริพันธ์ ยังเป็นเพียงนักเรียนบ้านนอกตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่เฝ้าถามคำถามว่า “ทำไม? ฝรั่งเศสเก่ง?” “ทำไมคนไทยถึงไม่เก่ง?” “ฝรั่งหัวดีกว่าคนไทยอย่างนั้นหรือ?” คำถามเหล่านี้ตามติดตัวไปกับหนุ่มไทยที่ได้ทุนไปเรียนต่อที่ประเทศสวีเดนและดูงานอีกหลายครั้งในเยอรมนี ซึ่งคำตอบได้เผยตัวออกเมื่อชายหนุ่มคนนี้ได้ไปพบเห็นบ้านเมืองของฝรั่งเศสจนกระทั่งต้องร้อง “อ้อ” ในใจคนเดียวก็เมื่อได้เห็นพิพิธภัณฑ์มากมายแทบจะทุกหัวระแหงของเมืองเล็ก ๆ ที่เขาได้ไปศึกษา...เมืองมิวนิค ที่สำคัญคนที่เข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ไม่ได้มีเฉพาะผู้ใหญ่เท่านั้น แต่ยังมีเด็ก ๆ มากมายที่เข้าไปใช้บริการ เรื่องยาก ๆ บางเรื่องที่อาจารย์ศักดิ์ขณะนั้นอายุปาเข้าไป ๒๕ ปีแล้วก็เพิ่งจะรู้ อย่างเช่นเรื่องของการทำงานของเรือดำน้ำ ปรากฏว่าเด็ก ๕-๖ ขวบที่เยอรมันได้เห็นและเข้าใจจากเรือดำน้ำจำลองที่มีอยู่ในพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์จึงเป็นจุดที่หล่อหลอมให้เยาวชนของเรามีจินตนาการและแรงบันดาลใจ ความแตกต่างเหล่านี้เองที่อาจารย์ศักดิ์ได้ค้นพบและซึมซาบถึงความสำคัญอันใหญ่หลวงของพิพิธภัณฑ์

ในระหว่างที่ศึกษาที่สวีเดนและแลนด์ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องพิพิธภัณฑ์ยังคงก่อตัวอยู่ในใจของอาจารย์ศักดิ์อย่างเงียบ ๆ และการที่เลือกเรียนวิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายทำให้ความมุ่งมั่นที่สะสมมากขึ้นทุก ๆ วันจนกระทั่งกลายเป็นเหมือนจุดหมายสำคัญยิ่งในชีวิตเรื่องหนึ่งที่จะต้องทำให้สำเร็จให้ได้ก็คือการสร้างพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีทางภาพ แผนการคร่าว ๆ ถูกร่างขึ้นในหัว ตั้งแต่การพยายามเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์จะสอนให้ได้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ

ด้วยการเข้าไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ทุกที่ทุกประเทศที่ไปเยือน การทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความรู้ในเรื่องการถ่ายภาพ การสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการถ่ายภาพไปจนถึงการพิมพ์ รวมทั้งอุทิศตนด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้ ตามที่โปรเฟสเซอร์เคยสอนสั่งตอนไปลากลับบ้านว่า “ถ้าใครเขามาขอความช่วยเหลือด้านวิชาการ จงช่วยเขาโดยไม่คิดมูลค่า การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ควรเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิต” จึงได้ปฏิบัติตามที่อาจารย์เคยสอนไว้ รวมถึงสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวเองด้วยผลงานทุก ๆ ด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องทางตรงและทางอ้อมกับเรื่องนี้ จากที่เล่ามาคงจะเห็นแล้วว่า การวางแผนเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ของอาจารย์ศักดิ์ต้องใช้เวลาในการเตรียมการต่าง ๆ นานกว่า ๑๕ ปี

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ที่มีคุณูปการต่อพิพิธภัณฑ์มีมากมาย เริ่มตั้งแต่ศาสตราจารย์โทมามีเซลซึ่งเป็นโปรเฟสเซอร์ตอนที่อาจารย์ศึกษาดูเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางโฟโตกราฟีที่สวิส ผู้ซึ่งย้ายแนวคิดของการสร้างพิพิธภัณฑ์ให้กับอาจารย์คิดว่างานพิพิธภัณฑ์เป็นงานอุทิศตน ไม่มีเงิน ไม่มีผลตอบแทน ในทางกลับกันการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ต้องใช้เงินสูงมาก สิ่งเหล่านี้ยากเตือนให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าหาแนวทางต่าง ๆ มากมายเพื่อที่จะก่อตั้งให้เป็นจริงจากที่ไม่มีสตางค์สำหรับที่จะทำพิพิธภัณฑ์เลยสักสตางค์แดงเดียว แต่ที่สามารถดำเนินการมาจนกระทั่งเปิดตัวเป็นพิพิธภัณฑ์กล้องและการถ่ายภาพแห่งแรกของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียได้ก็เพราะความช่วยเหลือจากกัลยาณมิตรมากมาย ไม่ว่าจะเป็น ดร.เลียวโอนาร์ต ลาวิช มร.ฟิลลิป คอนแดกซ์ มร.โรเจอร์ เทเลอร์ มร. ฮีโรชิ คิมาตา มร. ทากาชิ ฮิชิ นายฮอร์จ ลี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายบัญชา ล่ำซำ และอีกหลาย ๆ ท่าน บริษัท โกดัก บริษัทฮักฟ้า บริษัทฟูจิ บริษัทแคนนอน บริษัทนิกอน และอื่น ๆ อีกมากมายที่ไม่อาจกล่าวถึงได้หมด ซึ่งความช่วยเหลือดังกล่าวมีตั้งแต่การบริจาคกล้องถ่ายภาพ เลนส์ หนังสือ ภาพถ่าย ไปจนถึงการบริจาคเงินที่ใช้ในการก่อสร้างห้องจัดแสดงต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นพิพิธภัณฑ์แห่งนี้จึงเป็นเสมือนหนึ่งตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของความร่วมมือที่มนุษย์มีต่อกัน และการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์เป็นผลเนื่องมาจากความพยายามของบุคคลากรหลายฝ่ายทั้งในภาควิชา เช่น รศ.คงจรรย์ ขาวสุบิสาย รศ.พรทวี พึ่งรัศมี รวมทั้งที่เกี่ยวข้องเป็นเวลานานนับปีโดยมิได้ใช้งบประมาณแผ่นดิน (ยกเว้นห้องจัดแสดง)

พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพเป็นองค์กรซึ่งไม่ได้แสวงหาผลกำไร มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวม รักษา ศึกษา จัดแสดง และให้ความรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของกล้องถ่ายภาพ อุปกรณ์ประกอบ กระบวนการถ่ายภาพ วิทยาศาสตร์และศิลปะที่เกี่ยวกับสิ่งรวมทั้งอุปกรณ์และกระบวนการพิมพ์และเทคโนโลยีทางภาพอื่น ๆ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดตั้งขึ้นเป็นสถาบันที่ถาวรเพื่อประกันการดูแลและรักษาสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในครอบครองให้คงอยู่ตลอดไป ภายในพิพิธภัณฑ์จัดให้มีการแสดงวิวัฒนาการของ

กล้องถ่ายภาพ และภาพถ่ายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กล้องอเล็กทรอนิกส์ วิดิทัศน์ การแสดงภาพถ่ายร่วมสมัย การแสดงธรรมชาติของแสงและสีซึ่งเป็นพื้นฐานของศิลปะและการถ่ายภาพ การแสดงภาพสามมิติฮอโลแกรม การจัดแสดงภาพสไลด์คอนแทค วิดิทัศน์ด้านการถ่ายภาพแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งการจัดแสดงวิวัฒนาการและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และวัสดุพิมพ์ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสสัมผัสกับกระบวนการวิทยาศาสตร์ภาพถ่าย วิดิทัศน์และการพิมพ์ เพื่อช่วยกระตุ้นและเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของประชาชนและช่วยให้ผู้ที่สนใจด้านการถ่ายภาพ วิดิทัศน์และการพิมพ์ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาเทคนิคและศิลปะเทคโนโลยีทางภาพ นอกจากนั้นพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพฯ แห่งนี้ยังทำหน้าที่เก็บรักษาและอนุรักษ์กล้องถ่ายภาพและภาพถ่ายที่มีคุณค่า เช่น กล้องถ่ายภาพและภาพยนตร์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และกล้องของสมเด็จพระเจ้าวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นสมบัติของประเทศไทย รวมทั้งยังเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและศิลปวัฒนธรรม เปิดให้เข้าชมวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา ๙.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. วันเสาร์ อาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์ ปิดทำการราคาบัตรเข้าชมสำหรับนักเรียนและนิสิตนักศึกษาในเครื่องแบบ ๑๐ บาท ประชาชนทั่วไป ๒๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๐๐ บาท พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ที่ชั้น ๓ และ ๒ อาคารพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและเทคโนโลยีทางการพิมพ์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ.พญาไท ปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๙-๕๕๙๑-๓ โทรสาร ๐-๒๒๑๙-๕๕๙๓

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย